

Nytt från

nr 2 2026

UPPSALA- ROSLAGS- kretsen

**SEXan
Eskader
Kopparfärg
Vantskruvar**

**Svenska
Kryssarklubben**
Uppsala-Roslagen

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska
Kryssarklubben

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Kryssarklubben **försäkrar du din båt extra förmånligt**, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubsmedlemmar i hela landet, så nästa gång när vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

Vid rodret

Sjösättning inom kort. Innebär förberedelser och en hel del arbete. För min del har vårarbetet inneburit nya utmaningar på grund av (förhoppningsvis tillfälliga!) problem med en höft. Sämre balans, svårare att klättra på stegar. Lösningen för vår del blev att köpa lite tjänster i form av polering av friborden. Kan ju vara en tanke, att få lite hjälp för att få båten i ordning inför sommaren. Det är ju så att visserligen är umgänget på varvet vår och höst en viktig del av båtlivet. Men det är ju på sjön man seglar, och det vill man ju fortsätta med så länge som möjligt.

Resultatet av vårens ”hjälparbete” blev mycket lyckat. Jag kan koncentrera mig på den under sommaren osynliga delen av båten, nämligen bottenfärg, eller rättare sagt frånvaro av bottenfärg. Förra våren skrapade och slipade jag bort all gammal bottenfärg. Stort och tungt jobb! Därefter tre lager epoxy. Resultatet blev inte bra med tanke på vad som sig tilldrog under vattnet... Båten låg i gästhamn på Ornö under två veckor i månadsskiftet juli–augusti. När vi hämtade båten kändes det som om vi seglade i tjära. När vi normalt seglade 6 knop blev hastigheten nu 4–5 knop. Vi tvättade botten i Stockholm innan återkomst till Uppsala. Det hjälpte till viss del, men när vi tog upp båten såg botten rent bedrövlig ut. Mängder med havstulpaner. Skrapa, tvätta, putsa. Nu i vår lägger vi på BaSiliCoat, en ganska ny produkt som innehåller bariumsulfat, mineralolja och natriumsilikat. Ska bli mycket intressant att se hur detta fungerar! Kan också tillägga att vår båt mättes med XRF-metoden i höstas och då befanns ha godkända halter av ”icke önskvärda produkter”.

Bottenbehandling och hur man väljer att skydda båten mot icke önskvärd beväxning är ju en högaktuell fråga för oss som har hemmahamn i Mälaren. Värdefullt om vi alla delar med oss av erfarenheter från nya metoder/behandlingar. Skulle kanske kunna vara ett intressant tema för en av Uppsala-Roslagskretsens programkvällar under kommande vinter!

Till sommaren är planen att inleda seglingarna med *SEXan på Ekoln*, den sedvanliga sex-timmarsseglingen som nu uppträder under nytt namn. En spännande form av segling där banan utgörs av 13 punkter som ska passeras, så många som möjligt, på högst 6 timmar. Här krävs planering och noggrann studie av väderprognosen! Ett bra tillfälle att kolla båten innan man ger sig ut på längre färder. *SEXan på Ekoln* går av stapeln 30/5, med en höstvariant 29/8.

Önskar alla en riktigt fin båtsommar!

Ebbe Johnson, kretsordförande, carlebbe@hotmail.com

Foto Svritlana Johnson.

Masten är på! Foto Sue Wincent-Dodd.

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna till SXX Uppsala-Roslagskretsen, kretsen som vill samla Kryssarklubbare i de nordliga delarna av Mälaren och Roslagen.

Vi hoppas att våra nya medlemmar ska finna nytta och nöje i sitt medlemskap och samtidigt finna gemenskap med andra båtvänner. Är du ny medlem, men ditt namn ännu inte har hunnit föras in i listan, är du ändå lika välkommen!

Tommy Andersson	Uppsala	Elmer Ranch	Hägersten
Kristin Axelsson	Bromma	Ingrid Ranch	Hägersten
Mats Axelsson	Bromma	Mats Rönnlund	Järfälla
Henrik Dahl	Stockholm	Stefan Ström	Täby
Livia Dahl	Stockholm	Johan Sverredal	Uppsala
Sofie Dahl	Stockholm	Magnus Thelin	Stockholm
Marita Hagel	Uppsala	Bo Wahlund	Hägersten
Axel Roos Hansson	Bromma	Annica Åberg	Täby
Nils Iggström	Uppsala	Emmelie Åberg	Täby
Anders Karlsson	Täby	Mikael Åberg	Täby
Ian Kirkbride	Uppsala	William Åberg	Täby
Kiki Kirkbride	Uppsala	Erja Ödmark	Uppsala
Stina Lindroth	Uppsala	Lars Ödmark	Uppsala
Ingmarie Nordlund	Uppsala		
Amanda Ranch	Hägersten		

På klubbaftonen i mars visade Mats Wahlberg bland annat hur man kan utnyttja vindvrid för att ta sig förbi en udde. Skärmdump.

I kölvattnet

Under årets mörkare halva har vi bjudit på ljusglimtar från den säsong som varit och inspiration

inför den säsong som komma skall i form av Uppsala-Roslagskretsens programkvällar, som hållits i USS klubbhus på Skarholmen i Uppsala. De föredrag som har hållits har som vanligt varit välbesökta, och jag tror att alla har uppskattat såväl ämnena som samkvämet och diskussionerna under fikapausen.

I december berättade Lars Grönborg om arbetet med återuppbyggandet av familjens Colin Archer-ketch *Boreas*. Från ett tomt skrov till att åter vara en vacker segelbåt som redan gjort sina första slag på Ekoln, trots att mycket arbete återstår. Håll utkik efter deras ketchrigg med röda segel i sommar och följ deras vidare arbete på Facebook och Youtube.

Från plastning, slipning och snickerier gick vi i januari vidare till en ny generation av båtinstrumentering. Andréas Schütz förevisade ett alternativ till Garmin och Raymarine i Open Source-projektet *SignalK* och berättade om hur man kan bygga sitt instrumentnätverk på betydligt billigare, men kraftfulla, microdatorer.

I februari hade vi besök av Håkan Landberg från *Medelhavsseglarna*, en krets inom Svenska Kryssarklubben. Han berättade hur man förbereder sig för en längre segling. Även när man seglar i våra vatten, men kanske planerar att stanna ute under en längre period eller ska göra en längre översegling, kan det vara bra att se till att både båt och besättning är väl förberedda.

Mats Wahlberg kom till oss i mars med goda tips och råd om hur man tolkar *vädrets* ledtrådar till den bästa vinden. Vi fick bland annat höra om hur vinden vrider runt uddar och hur den kan påverkas av om kustlinjen är brant eller låg.

Vårens programkvällar avslutades av den erfarna segelmakaren och riggaren Noel Barkelius från *Elvström Sails*. Vi fick lära oss mycket om mastens trim och fördelarna av moderna försegel på en långfärdsbåt.

Många av våra programkvällar filmas och sänds ut via Youtube. Flera av våra föredrag kan alltså återses när helst du önskar. Du hittar dem via Svenska Kryssarklubbens Youtubekanal på www.sxk.se.

Höstens program

Även om man bara vill tänka på sommar och segling just nu så kommer det snart en ny höst och en ny uppsättning programkvällar. Programmet är ännu ej fastlagt, men vi hoppas kunna bjuda in till ämnen som ”Så bytte jag bottenfärg”, ”Elmotorer” och ”Ta rodet, kvinna”.

Är det något du skulle vilja berätta om på en programkväll? Det kan till exempel vara en reseskildring, dina drömmars mål eller av mera teknisk natur. Har du hittat en fjärran paradisvik, råkat ut för en storm på öppet hav eller kanske besökt Mälarens alla slott? Vill du hålla en kurs i hur man splitsar rep, nåtar om ett teakdäck eller plastar en ny lucka till ankarboxen? Det finns säkert många som vill lyssna på vad du har att berätta från dina färder på vattnet eller hur du tog dej till den punkt att du kunde ge dej ut på vattnet!

Välkommen att höra av dej till:

Swanthe Lindgren, programansvarig, swanthe@familjenlindgren.se

070-650 65 05.

Framför stäven

25 maj–6 juni

”Mellan hägg och syren”

Försommarskader i Stockholms skärgård. Läs mera på sidan 5.

30 maj

SEXan på Ekoln

6-timmarssegling på Ekoln. Läs mera på sidorna 6–7.

juli

Tillfartseskader

Avsegling för tillfartseskader till SXX Rikseskader sommaren 2026.

20–24 juli

Rikseskader

Samling i Karlskrona vid SXX Rikseskader sommaren 2026

Se *På Kryss* mars 2026.

29 augusti

SEXan på Ekoln

6-timmarssegling på Ekoln. Läs mera på sidorna 6–7.

oktober–december

Klubbafton(-nar)

Mera information i nr 3/2026.

2 november

Årsmöte 2026

Årsmöte 2026 för SXX Uppsala-Roslagskretsen. Kallelse och information i nr 3/2026.

Kretsen på YouTube

Många av de programkvällar, som Uppsala-Roslagskretsen arrangerat under vintersäsongen, finns inspelade och kan ses på YouTube. Se kretsens hemsida för närmare information:

www.sxk.se/upsala-roslagskretsen

Nattvila. Foto Ebbe Johnson.

Mellan Hägg och Syren 2026

Information och inbjudan till det fjärde året för eskadern ”Mellan Hägg och Syren”.

Måndagen den 25 maj avseglar vi som har Skarholmen som bas. Hur fortsättningen blir är i skrivande stund något osäkert på grund av arbetena vid Danviksbron. Jag håller mig underrättad om situationen.

Om inte Stockholmsleden fungerar så får vi gå ut via Södertälje. Efter Södertälje får deltagarna välja åt vilket håll vi ska fortsätta, om vi går ut den vägen.

Eskadern avslutas nationaldagen den 6 juni, om vi inte måste ge upp innan på grund av dåligt och trist väder som förra året.

Den som vill vara med kontaktar mig, helst före den 10 maj.

Kurt Sjöberg

070-593 09 04

kurtansjoberg@outlook.com

Liten bakgrund till eskadern (mellan) ”hägg och syren”:

Jag, Kurt, tycker om att vara i skärgården tidig sommar, att se färger i naturen innan allt blivit grönt samt att det endast är ett fåtal fritidsbåtar ute vid den tiden som kan skapa trängsel i naturhamnarna. För några år sedan frågade jag några klubbkamrater om de ville haka på, och på den vägen är det. Tiden mellan hägg och syren, dvs sista veckan i maj och första veckan i juni, anses av många vara den bästa tiden av våren/sommaren, med nästan alltid bra väder och varmt för årstiden.

Två glada vandrings-
pristagare 2024.
Foto Sue Wincent-Dodd.

SEXan på Ekoln

Sextimmars segling på Ekoln, en annorlunda tävling som kan passa alla. Det finns inget krav på medlemskap och seglingen är gratis. Alla startar klockan 10 utanför ESK vid Skarholmen och seglar så långt man hinner förbi utvalda punkter och återvänder senast klockan 16. Därefter bjuder Uppsala-Roslagskretsen på fika och en gemensam stund i ESK:s klubbhus.

Vårens SEXan på Ekoln äger i år rum på lördagen den 30 maj. I höst är datumet lördagen den 29 augusti.

Det här arrangemanget har Svenska Kryssarklubbens Uppsala-Roslagskrets kört sedan år 2000 i Tore Ericssons ypperliga regi. Seglingen föddes ur Vårbruset och Höstrusket som hade pågått tidigare. Den är en seglingsaktivitet som ligger helt i linje med Svenska Kryssarklubbens anda, att locka båtmänniskor till att utvidga sina seglingsaktiviteter, att förfina deras navigeringsteknik, att utmana sig vad gäller att planera en färd som bäst utnyttjar väder och vind. Seglingen är inte begränsad till en viss båttyp eller åldersgrupp, utan är öppen för alla. Det är en aktivitet som lite paradoxalt förenar sällskapssegling med tävlingssegling.

Under ett kvartssekel har man vår och höst seglat det som kallats för Vårkvarten och Höstkvarten, under ett kvarts dygn. Tyvärr har intresset dalat under de senaste åren. Kretsens styrelse står bakom en satsning på förnyelse och i och med det så ändras namnet i år till *SEXan på Ekoln*. Det är på sätt och vis en ny start, men konceptet förblir detsamma. Deltagarna får hämta starthandlingar från ESK:s eller USS klubbhus några dagar innan. Handlingarna består av en karta med tretton utmärkta besökspunkter med beskrivningar, regler, ett resultsblad och ett orange band som sätts upp på akterstaget under tävlingen.

Vilken rutt man tar bestämmer man själv utifrån väderförhållanden och båtens och besättningens egenskaper. Det finns en huvudregel som är att man får segla varje utsatt banben högst två gånger. Med bra vind, en bra båt och en skicklig besättning, kan man hinna till Wik i väster och nästan till den grunda Alsikeviken i öster och dessutom söderut på fjärdarna Gorran och Oxen.

Deltagarna samlas efteråt och bjuds på bland annat korb och bröd och något att dricka. Det brukar vara en gemensam stund som uppskattas, där vind och taktik varvas med anekdoter och skratt. När resultatlistan är klar efter SRS-korrektion, läses den upp och en vinnare utnämns. Vinnaren tar hem en vandringspokal. På våren är det ett vikingaskepp och på hösten ett mässingsfat.

Kommittén för *SEXan på Ekoln* består av Tore Ericsson, Kjell Lindberg och undertecknad som är sammankallande.

Sue Wincent-Dodd

Restaurering av en gammal farled i Grepen

Öregrundsgrepen är ökad för att vara grund, stenig och, vid nordliga vindar, ha svår sjö. Den allmänna farleden går mitt i sundet mellan fastlandet i väst och Gräsö i ost och erbjuder inget skydd eller sjölä. Det finns dock en gammal farled på Grepens västra sida som går inomskärs från Öregrund och nordvärt till fyren Björn. Denna farled utnyttjades av lokalbefolkningen, fiskare och av trafiken till och från utlastningshamnarna för de norduppländska järnbruken och järngruvorna.

Farleden ”klippes av” när Forsmarks kraftverk byggdes, och farleden fick en ny dragning ut mot de grunda och ökända vattnen vid skäret Bredbådan. Ur vårt (fritidsseglarnas) perspektiv är denna nya dragning olycklig, och det skulle vara av intresse att försöka återskapa den äldre och mera skyddade farleden.

Projektförslag

Målet är att kartlägga och beskriva den gamla farleden så att man kan passera inomskärs. Den norra delen finns beskriven på Uppsala-Roslagskretsens hemsida och i nummer 3/2019 av denna tidning (kan läsas på hemsidan). Delar av den södra delen måste återupprättas och lodas. Sjökortsbilden nedan visar den gamla farledens dragning innanför Bredbådan.

Projektet genomförs genom att loda och återupprätta vissa gamla enslinjer och prickar. En beskrivning ska sedan upprättas i form av ett antal girpunkter som sedan kan distribueras t ex som en GPX-fil.

Projektet kan genomföras i tre steg:

- 1) Lodning och kartläggning
- 2) Upprättande av enslinjer och utprickning
- 3) Dokumentation; rapport och GPX-fil.

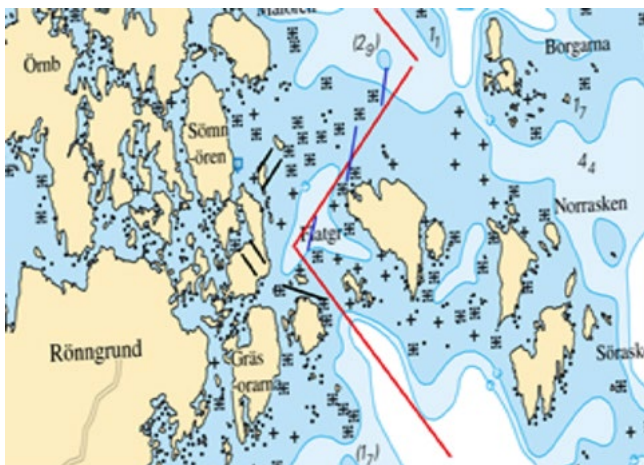
Vet du något om denna gamla farled? Vill du vara med i projektet?

Kontakta :

Kjell Pernestål

0769 304 690

kjell.pernestal@gmail.com

Tekniska spalten 1

Foto SVB.

Om vantskruvar

Varför skriva om vantskruvar?

För en tid sedan tappade jag en vantskruvshylsa vid avmastningen, Jaha tänkte jag, det är väl bara att köpa en ny. Det var en stor vantskruv, 5/8" (gången cirka 15 mm).

Riggen jag har är från 2001 skulle jag tro, eftersom båten är byggd då, och vantskruvarna vid den tiden gjordes i rostfritt stål. Några år senare gick Seldén över till brons i hylsan, vilket gör att vantskruven inte skär så lätt under belastning.

Nu började jag leta efter en ny vantskruv att ta hylsan ifrån, men det gick inte att hitta någon hylsa den vägen. Så jag sökte på Blocket och andra källor på Internet, men icke. Att köpa en ny vantskruv i brons gick inte, eftersom längden på de nya inte stämde. Jag vet inte om det ens hade fungerat.

Det såg mörkt ut, men jag hade tur eftersom en klubbkamrat ägde en likadan vantskruv, som blivit över vid något tillfälle. Den fick jag köpa och allt blev bra.

Innan jag fick fatt på ersättningshylsan såg jag olika scenarier framför mig. Till exempel att göra ett nytt vant, eftersom övre ändstycket var pressat i vantet och inte passade till bronshylsor och dessutom hade blivit för långt och därför inte passat.

Numera är jag väldigt försiktig med mina rostfria vantskruvar med rengöring och inoljning, eftersom jag vill undvika att de ska skära. Det kan de visserligen göra ändå, men jag försöker undvika att det ska hända.

Hoppas att min historia kan få fler att ta hand om sina vantskruvar på bästa sätt, även de i brons!

Kurt Sjöberg

Tekniska spalten 2

Här kommer en artikel från 2025 ur tidningen Västpricken, medlemsblad för Svenska Kryssarklubbens Västkustkrets. Artikeln kan vara av intresse för de båtägare som får använda förgiftande färger, det vill säga sådana som inte har någon båtplats i Mälaren eller norr om Örskar eller i något annat sötvatten. Artikelförfattaren Lennart Falk är ordförande i SXX:s tekniska nämnd.

Läcker det någon koppar från våra målade båtbottnar?

För ca sju år sedan gjorde Chalmers, Jotun och Kryssarklubbens Västkustkrets en studie för att undersöka hur mycket koppar som läckte från anti-påväxtfärger under en säsong. Provplattor av PVC-plast målades med godkänd Jotun VK. Provplattor limmades fast ca 30 cm under vattenlinjen, dels på roder, dels midskepps, Färgskikten var ca 50 my, dvs relativt tunna skikt, vilket är vanligt när man provar i laboratorium eller gör massbalansberäkningar av färger.

Båtarna seglades en säsong och vid torrsättning plockades plattorna av och mängden återstående koppar mättes igen med två metoder, dels XRF (röntgenfluorecens), dels mätning av färgens tvärsnittsytor i mikroskop. Metoderna stämmer hyfsat överens. Mikroskopin gav ca 20 % lägre värden jämfört med XRF-mätning. Värdena ses i diagrammet på nästa sida.

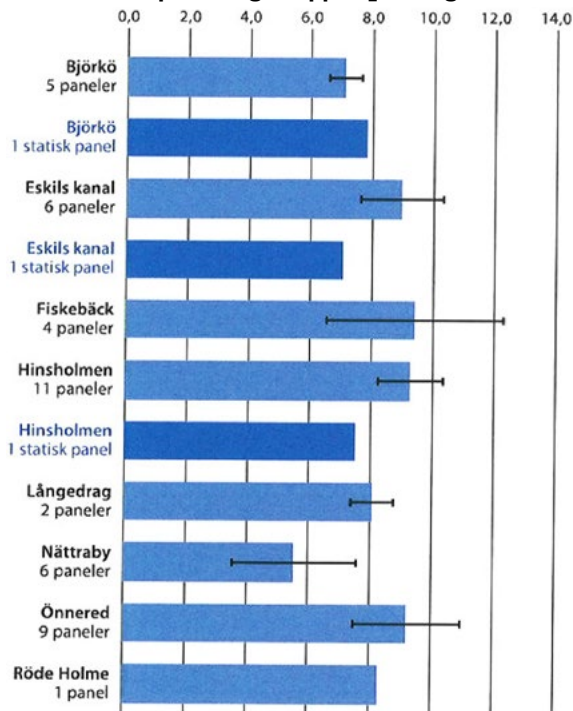
Slutsatsen blev att med dessa läckagevärden fick man en bottenyta utan påväxt. Samtidigt hade vi gjort mätningar med XRF bredvid provplattorna på tre båtar – både före och efter säsongen. Dessa mätningar visade att det läckte bara ungefär en tredjedel så mycket koppar från båtbottnen jämfört med läckaget från provplattan. Hur kan det nu komma sig kan man undra? Egentligen vet vi inte, men man kan tänka sig det tar längre tid för kopparen att vandra ut från ett tjockt skikt på båt än från ett tunt skikt på provplatta.

Ny större studie

I år har Västkustkretsen gjort om detta genom att mäta med XRF på målade roders bägge sidor, före sjösättning och efter säsongen slut. 14 båtar av olika typer, med olika bottenfärger, som färdats olika mycket och varit förtöjda i olika Göteborgshamnar. Färgerna var Micron Superior, VC 17, Coppercoat, Jotun VK, Hempel Mille Extra, Biltemas bottenfärg och Hempel Premium. Bottenfärgernas tjocklek bedömdes variera mellan 400 och 800 my.

Eftersom det är båtägare som ställt upp frivilligt på dessa tester, kan man nog befara att seglad distans och stillaliggande tid bara är ungefärligt dokumenterade.

Medelvärden på läckage koppar [mikrogram/cm²/dygn]

Kopparläckage från provplattor med bottenfärg Jotun VK monterade på båtar i olika hamnar, från 2017.

Att XRF-mäta på exakt samma ställe på båten vår och höst är svårt och kanske en av felkällorna. Det är ett stort antal parametrar som man inte riktigt har kontroll på. Men vi vet förtöjningsplatserna och båtarnas placering efter väderstreck, deras sol- och skuggsida. Vi vet vilken färg de målats med. Man kan nog påstå att det vuxit mer i år än de senaste 5 åren. Det krävdes mer högttryckstvätt för att bli av med brunslendet, mer förekomst av blåmusslor och sjöpongar.

Kopparläckagen från de olika båtarna varierar mellan 0,8 och 5,7 mikrogram/cm². Det är lägre än vad KEMI:s (Kemikalieinspektionens) massmodell ger och betydligt lägre än våra tidigare mätningar för sju år sedan. När det gäller zink var läckagen mellan 0,2 och 7,4 mikrogram/cm². Som väntat hade Coppercoat och VC17 de klart lägsta läckagevärdena. Ingen av de deltagande båtarna hade någon större mängd påväxt av havstulpaner, se bilderna. Viss läckageskillnad på styrbord respektive babord sida samt sol- och skuggsida kunde noteras.

Kopparläckage 1,0 mikrogram/cm²,
zinkläckage 1,1 mikrogram/cm².
Testad år 2025.

Kopparläckage 0,8 mikrogram/cm²,
zinkläckage 0 mikrogram/cm².
Testad år 2025.

Bottenfärger på båtar läcker mindre koppar än samma färg på provplattor

Det läcker alltså mindre från skrov med tjocka färgskikt jämfört med från tunna skikt på de provplattor som forskarna baserar sina uppfattningar på. Eftersom påväxttrycket varierar kraftigt från år till år – på grund av varierande salthalter och varierande beteenden hos flora och fauna – förväntar sig båtägare att vi ska få använda biocidfärger som fungerar, som är ett robust system.

Våra tidigare mätningar i flera hamnars vatten visar att alla värden på biotillgänglig koppar ligger under myndigheternas krav. Värdena är till och med lägre än i det vatten vi dricker. Vart tog helhetssynen vägen?

Hos svenska myndigheter finns en målsättning att helt fasa ut kopparbiocidfärger. Men att fatta rätt beslut med hjälp av modeller är inte lätt. Det krävs i stället hög precision på rådata i alla former och bedömningar av helheten. Detta kommer säkert att debatteras vidare.

Avslutningsvis vill jag tacka Joakim Boström på GREFAB för support samt testpiloterna i Önnereds Båtlag och SXX-V.

Vid pennan/Lennart Falck

Köpes - Säljes - Bytes

Nu är min Viktoria (röd IF-1969) till salu!

Någon gång är det dags att sluta – på grund av ålder och krämpor gör jag det nu.

Min IF ligger på Ekolns Segelklubbs varv vid reningsverket i Uppsala eller i hamnen vid Skarholmen. Med båten följer en vagga och en primitiv täckställning, presenningar, fräsch utombordsmotor, dubbla ankare, plotter, solceller, 2 spirbommar, kemisk toalett, för- och akterpulpit med mera.

Seglen är gamla och inte mycket att kappsegla med: 2 stor, 1 genua, spinnaker, 1 H-båtsfock.

Om Du är medlem, eller blir medlem, i ESK får Du sannolikt överta min (eller likvärdig) hamn- och varvsplats. Prisdé: 20 000 kr eller bud.

Intresserad? Ring Tore Ericsson 070 295 25 44!

Platsannonser

Vill du ha en egen båttidning?

Det är dags att utse en ny redaktör för denna tidning. Arbetet som redaktör bedrivs helt ideellt, utan ersättning. Troligen har du en egen båt, är intresserad av långfärdssegling och behärskar det svenska språket. Du deltar i kretsens styrelsemöten, och det är bland annat där som du håller dig underrättad om vad som sker. Du tar in texter och bilder från olika håll, och mycket brukar komma från styrelsens ledamöter. Du redigerar tidningen på dator och går noggrant igenom texter och bilder så att de lämpar sig för att tryckas. Tre gånger per år skickar du ett färdigt layoutat digitalt original till det tryckeri som vi anlitar, och efter någon vecka får du tillbaka ett par kartonger fulla med tryckta tidningar. Dessa sätter du adressetiketter på och lämnar in till Postnord. Ett par dagar senare har kretsens medlemmar sina tidningar i brevlådan!

Svenska Kryssarklubben förser dig med en e-postadress (namn.namn@sxk.se), skarpa versioner av Microsoft 365 Copilot (tidigare kallat "Office-paketet") och layout-programmet Canva. Du kan också vid behov få viss assistans och rådgivning från klubbens rikskansli i Stockholm.

Senast i samband med årsmötet 2027 bör du tillträda befattningen, men gärna tidigare. För ytterligare upplysningar, kontakta gärna tidningens redaktör sedan nr 1/2012: Per Nilson, 070-570 10 26, per.nilson@sxk.se

Min underliga färd från Skarholmen till varvet

Vissa dagar varar livet ut, andra dagar försvinner som om de aldrig hade funnits. På ett mycket märkligt sätt var lördag den 27 september 2025 en dag som hamnar i båda dessa kategorier. Sue Wincent-Dodd berättar.

Dagen startade tidigt. Jag hämtade min gast och goda vän Ingela Dahlin, och körde till Ekolns Segelklubb på Skarholmen. Det skulle bli den nionde gången jag körde från hamnen uppför Fyrisån till vintervarvet 11 kilometer bort i utkanten av centrala Uppsala. Oftast hade Ingela och jag åkt sträckan tillsammans. Vi var varmt klädda med mössa och vantar och hade kaffe och smörgås att se fram emot. Det fanns lite vemod i luften eftersom seglingssäsongen definitivt var över, men samtidigt såg vi fram emot färden längs ån i sin höstskrud, fåglarna, kanske en simmande bäver eller en häger som stod på span.

Vi gjorde i ordning båten. Jag backade ut från 400-bryggan och riktade båten mot UMS. Vad som hände sedan minns jag inte. Ingela fick berätta för mig senare.

Jag befann mig på varvet, med båten på plats och muntra människor omkring mig, folk som man inte hade sett sedan i våras och andra som pratade ivrigt med varandra medan de gjorde sina båtar i ordning för vintern.

Ingela frågade mig om hon fick berätta för min man att jag hade betett mig konstigt, men jag fattade ingenting när han sade att han skulle köra mig till sjukhuset. Jag var omringad av andra som höll med honom. Jag protesterade och sa att jag måste spola av skrovet, men Ingela sa att hon skulle göra det åt mig och att jag skulle sätta mig i bilen med min make.

Helt plötsligt befann jag mig i ett utredningsrum på sjukhuset och min dotter satt där. Det var roligt att ha någon att prata med, fast jag inte hade mycket att berätta om dagen. Sjukhuspersonal kom ut och in, tog tester och ställde frågor. Jag berättade det som jag kom ihåg. Jag visste att motorn hade lagt av. Antagligen hade bensinen i motorn tagit slut. Konstigt för jag brukade köra med bensinen från tanken i skrovet. Jag ändrade inställningar och då funkade motorn igen. Jag berättade också att jag ringt min man för att säga att vi närmade oss varvet. Mer kom jag inte ihåg.

Det kändes spännande att sitta i sjukhussängen med familjen runt omkring. Min son, hans fästmö och deras 4-åriga dotter var plötsligt också i rummet. När kom de? Ibland satt min man bredvid mig. Det kändes lite festligt. Vi hade inte alla varit tillsammans på ett bra tag. Jag mädde bra och kände mig som en

Min dotter Lucy på besök på Akuten.
Ingen oro (från min sida), bara skratt.

bedragare som tog en sjukhusplats som någon annan kunde behöva. Jag hade inte ont någonstans. Trots alla tester hittade man inget fel på mig.

Jag trodde att jag skulle skickas hem och förberedde vad som skulle göras med båten. Jag fick höra att mina två äldsta barnbarn, tillsammans med min svärson, hade gjort rent båten och sett till att den stod säkert på vagnen, men jag ville kolla att allt stod rätt till. Men inte blev jag hemskickad utan togs upp

till strokeavdelningen, där jag skulle bevakas under natten. Tack och lov var det inte stroke, diabetes eller epilepsi. Efter en smärtsam lumbalpunktion hade jag fått diagnosen av en neurolog att jag hade en övergående minnesstörning. Han sa att det kallades TGA, en förkortning på Transient Global Amnesia, och förklarade att det innebar att jag inte kunde lagra nya minnen under tiden den pågick. Tydligt försvinner symtomen efter 24 timmar, lämnar inga men och återkommer sällan.

Efter natten på strokeavdelningen då jag antecknade allt jag kom ihåg, ringde jag till Ingela för att höra hur hon upplevt händelsen. Tydligt hade det mesta varit som vanligt i början. Jag hade kört bilen till hamnen. På Ekoln hade jag varit osäker på riktningen och visste inte hur jag skulle bete mig runt de gröna och röda prickarna. Hon hade tagit över körningen ett tag. Hon berättade att jag hade klarat av att få igång motorn som krånglade, första gången redan i hamnen, och att jag hade fäst ett rep vid fören i fall vi behövde bogsering senare. Tydligt frågade jag henne varför ett rep var fäst i fören flera gånger utan att komma ihåg hennes svar. Jag klarade av att köra båten upp till varvet, men jag lät Ingela gå i land och prata med teamet som sköter kranen.

Det var min oförglömliga, glömda, dag på torrsättningen i fjol. Jag mådde bra båda innan och efter den 29:e september. Vilken tur jag hade. Vilken chock för min familj. Och Ingela, hon är den bästa gast jag kunde önska mig.

Från Singösexan 2015. Foto Anneli Rosén.

Singösexan

Sextimmarsseglingen Singösexan var tänkt att pausas i år. Intresset för att delta hade blivit mycket lågt. I sista stund har dock en grupp seglare i norra Roslagen bestämt sig för att ta upp seglingen igen. Årets Singösexa Vår seglas lördagen den 13 juni och Singösexan Höst lördagen den 15 augusti. För mera information, se kretsens hemsida eller kontakta *Kjell Pernestål*, 0769 304 690, kjell.pernestal@gmail.com

Rättelse fyrkryssning

Årets fyr- och skärgårdskryssning med kryssningsfartyget *Birka Gotland* i samarbete med Svenska Fyrsällskapet kommer att äga rum 26–27 maj. Fartyget kommer att röra sig mellan Landsort och Mariehamn. Enligt deltagare var förra årets fyrkryssning mycket lyckad.

Intresserade kan läsa mera på

<https://www.birkagotland.se/resa/kryssningar/temakryssningar/fyrkryssning/>

Vi vet vad du
behöver om du
råkar i sjönöd.
En hovmästare.

Till havs kan allting hända. En dröm kan förvandlas till mardröm, en strålande dag kan fortsätta med en åskstorm och en smaksäker hovmästare kan visa sig vara en välutbildad sjöräddare. Man vet aldrig.

Just därför är det så viktigt att Sjöräddningssällskapet och våra frivilliga sjöräddare finns. Välkommen som medlem på sjoraddning.se

FRIVILLIGA SJÖRÄDDARE SEDAN 1907.

Dina pengar kommer fram! Vi har 90-konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

Foto Stockholms Stadsmuseum.

Begränsad framfart Danvikstullsbron (Stockholm)

Från Svenska Seglarförbundets nyhetsbrev 28/3 -26:

Arbetet med att totalrenovera Norra Danviksbron, som går över Danvikskanalen i Stockholm och förbinder Saltsjön med Mälaren, har fortsatt en viss påverkan på sjöfarten. Tidigare planerades för att intilliggande Södra Danviksbron inte skulle kunna gå att öppna under säsongen 2026, men till glädje för fritidsbåtar kommer kanalen vara öppen för all trafik, inklusive båtar med höga master, mellan 21 april och 20 september.

Läs mera om renoveringen av broarna, farledsbegränsningar, tillfälliga avstängningar med mera på:

<https://www.regionstockholm.se/danviksbron/>

Södertälje sluss och kanal, ombyggnad

Trafikverket och Sjöfartsverket bygger om sluss och kanal i Södertälje och meddelar bland annat följande:

Planera din resa!

Slussningstiderna under 2026 kan påverkas av det pågående arbetet i kanalen och slussen. Var ute i god tid och planera din resa så du inte behöver vänta på slussning i onödan. För information om slusstider, läs mer på: sjofartsverket.se

Passera med försiktighet

Säkerheten är viktig för dig som åker båt och för oss som jobbar i kanalen. Därför ber vi dig att:

- Hålla behörigt avstånd till arbetsponton
- Hålla undan från dykflagga
- Anpassa hastigheten.

Väntbryggor

Lägg gärna till vid någon av våra väntbryggor som finns i norra och södra delen av kanalen, strax innan slussen. På den södra sidan av slussen finns en kort väntbrygga söder om gästhamnen. På den norra sidan finns en ny lång väntbrygga precis innan du kommer fram till slussen.

Har du frågor om sluss- och kanalbygget?

Kontakta Trafikverket, 0771-921 921.

Har du frågor om båtar, slussning och farledsavstängningar?

Kontakta Sjöfartsverket, 0771-63 00 00.

Mälarfarlederna

Sjöfartsverket har ökat kapaciteten, säkerheten och tillgängligheten i Mälarens farleder. Bland annat har man:

- Muddrat farlederna för att öka djup och bredd, så att längre, bredare och djupare fartyg ska kunna angöra Västerås och Köping. Volymen muddermassor är ungefär 1 000 000 kubikmeter, vilket motsvarar cirka 1,7 Globenarenor.
- Genomfört en omfattande uppgradering av fast och flytande utmärkning samt fyrteknik för att öka säkerheten. Nu finns 19 kummel, 58 fyrar, 43 prickar, 52 lysprickar och 78 lysbojar längs farleden.

Skanna QR-koden med din enhet:

Kretsens hemsida

<https://sxk.se/upsala-roslagskretsen>

Kretsens spellista på Youtube

https://www.youtube.com/playlist?list=PLUq3X_BcvNnfi2ThpeGQBr0fjillR6uht

Medborgarskolans sjölivskurser

Kryssarklubben har avtal med Medborgarskolan Uppsala att kretsens medlemmar får 200 kronor i rabatt på ordinarie sjölivskurser i Uppsala (ej SRC). Bästa sättet är att boka direkt med verksamhetsansvarig, Åse Granberg, 010-157 57 57, eller ase.granberg@medborgarskolan.se. Ange att du är medlem i Kryssarklubbens Uppsala-Roslagskrets. Medborgarskolans kursutbud hittar du på www.medborgarskolan.se

Swisha till

123 129 50 21

Människor i **Ukraina** flyr för sina liv.
De behöver akut nödhjälp.
Swisha idag!

**Svenska
Kryssarklubben**
Uppsala-Roslagen

Hemsida och e-postlista

Uppsala-Roslagskretsen har hemsida, facebook-sida och utskick av påminnelser till klubbaftnar, seglingar etc via e-post. Hemsidan hittar man antingen via riksföreningens sida www.sxk.se eller direkt på www.sxk.se/uppsala-roslagskretsen. Påminnelser via e-post kommer inför varje programkväll och några andra tillfällen under året till alla som har anmält sin e-postadress till kretsen.

Både hemsidan och e-postlistan sköts av *Jan Simonson*, och vill du anmäla dig till kretsens e-postlista är det honom du ska kontakta via jan.simonson@sxk.se

Följ Svenska Kryssarklubben

På Svenska Kryssarklubbens kanaler på Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter och Youtube samt på hemsidan www.sxk.se och i appen Kryssarklubben kan du finna information om verksamheten och tips om hur du kan utveckla ditt båtliv.

Läs *Nytt från Uppsala-Roslagskretsen* på din skärm!

Om du inte längre vill få de tryckta kretstidningarna i brevlådan, ska du anmäla din postadress *och* e-postadress till redaktören, per.nilson@sxk.se. Då får du i stället ett mejl varje gång som ett nytt nummer finns att ladda hem från kretsens hemsida. Bra för miljön – och kretsen sparar tryck- och portokostnader!

Annonsera i *Nytt från Uppsala-Roslagskretsen*

Tidningen utkommer med tre nummer per år, i januari, april-maj och oktober. För information om annonsering och annonspriser, kontakta per.nilson@sxk.se. Kretsmedlemmar kan annonsera gratis om båtprylar etc. Manusstopp infaller 1/12, 1/4, 1/9.

Nytt från Uppsala-Roslagskretsen utkommer i januari, april och oktober och är medlemsblad för Svenska Kryssarklubben, Uppsala-Roslagskretsen
c/o Bo Nordlund
Orphei Drängars Plats 5
75311 UPPSALA
e-post: uppsala-roslagskretsen@sxk.se hemsida: www.sxk.se/uppsala-roslagskretsen
plusgiro: 17 10 94-6
ordförande: Ebbe Johnson, carlebbe@hotmail.com
Material till tidningen skickas till per.nilson@sxk.se. Bild kan mejlas som separat bifogad jpg-fil, *inte* infogad i ett dokument. Bildfilens upplösning minst 300 dpi.
Ljungbergs Tryckeri AB, Klippan 2026. www.ljungbergs.se
Framsida: Från Ytterdagskär öster om Gräsö. Foto Lennart Beckman (beskuret).

Avsändare:
Svenska Kryssarklubben
Uppsala-Roslagskretsen
c/o Bo Nordlund
Orphei Drängars Plats 5
75311 UPPSALA

Från Säbyklint, Ekoln. Foto Ewa Hjertsén.